

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@ca.minjust.gov.ua,

themis@ca.minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Відділ державної реєстрації
юридичних осіб та фізичних
осіб – підприємців**

**Кам'янської міської ради
Дніпропетровської області**

вул. Героїв-рятувальників, буд. 14,
м. Кам'янське, Кам'янський р-н,
Дніпропетровська обл., 51931

Щодо надання роз'яснення

Міністерство юстиції України розглянуло лист Відділу державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців Кам'янської міської ради Дніпропетровської області від 18 вересня 2025 року № 12-09/140 щодо деяких питань, пов'язаних із реалізацією Закону України від 09 січня 2025 року № 4196-IX «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» (далі – Закон № 4196) у частині можливості внесення змін до установчих документів комунальних підприємств та повідомляє.

Необхідно зазначити, що положення, які регулювали діяльність комунальних унітарних підприємств, містилися у статті 78 Господарського кодексу України.

Натомість Законом № 4196 внесені зміни до ряду законодавчих актів України, що спрямовані на удосконалення корпоративного управління в юридичних особах, заснованих на державній і комунальній власності, встановлення правових й організаційних засад функціонування юридичних осіб певних організаційно-правових форм у перехідний період, а також на усунення суперечностей між Цивільним кодексом України та актами спеціального законодавства.

У зв'язку з введенням в дію Закону № 4196 та втратою чинності Господарського кодексу України, питання правового статусу комунальних підприємств нині регулюються Законом № 4196, Цивільним кодексом України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Так, особливості діяльності комунальних унітарних підприємств встановлені статтею 60-2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Слід зазначити, що положеннями Закону № 4196 запроваджено перехідний період тривалістю три роки для поступового припинення функціонування

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 160502/166548-9-25/8.4.3 від 06.11.2025

Підписувач Ференс Олена Миколаївна

Сертифікат 382367105294AF9704000000DE640100D552B804

Дійсний з 21.10.2025 14:21:14 по 21.10.2026 14:21:14

юридичних осіб певних організаційно-правових форм, зокрема й комунальних підприємств.

При цьому, частиною першою статті 13 Закону № 4196 встановлено заборону на створення нових юридичних осіб у певних організаційно-правових формах, зокрема у і формі комунального підприємства.

Відповідно до частини другої статті 13 Закону № 4196 забороняється внесення змін до відомостей, зокрема про комунальні підприємства, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр), крім:

державної реєстрації припинення юридичної особи шляхом перетворення або ліквідації та пов'язаних з цим змін до відомостей про юридичну особу;

державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, пов'язаних із зміною керівника юридичної особи, або державної реєстрації зміни складу комісії з припинення, голови комісії або ліквідатора, керуючого припиненням;

державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, пов'язаних із передачею єдиного майнового комплексу державного підприємства до сфери управління Фонду державного майна України;

державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, пов'язаних із відкриттям провадження у справі про банкрутство такої юридичної особи.

Варто звернути увагу, що відповідно до абзацу другого пункту 1 статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4196 частина друга статті 13 вказаного Закону вводиться в дію через три роки та шість місяців з дня набрання чинності цим Законом (фактично після завершення перехідного періоду).

Пунктом 11 статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4196 встановлюється, що державні та комунальні некомерційні підприємства протягом перехідного періоду, передбаченого цим Законом, замінюють у своїх найменуваннях слова «державне некомерційне підприємство» або «комунальне некомерційне підприємство» відповідно словами «державне некомерційне товариство» або «комунальне некомерційне товариство».

Також, пунктом 10 статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 4196 встановлюється, що протягом перехідного періоду, передбаченого цим Законом, статuti та внутрішні положення підприємств та їхніх правонаступників підлягають приведенню у відповідність із цим Законом. До моменту приведення статутів та внутрішніх положень підприємств у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

За результатами аналізу наведених положень та з урахуванням змісту порушених питань можна дійти висновку, що Закон № 4196 не містить положень, які б забороняли протягом перехідного періоду вносити зміни до установчих документів таких підприємств, які не пов'язані із вжиттям описаних вище заходів.

Важливі юридичні застереження:

1. Листи Міністерства юстиції України не є нормативно-правовими актами, не встановлюють правових норм та мають лише інформаційний характер. Їх реальне значення не перевищує авторитету аргументів та суджень, покладених в основу відповідної правової позиції.

2. Роз'яснення законодавства, яке міститься у цьому листі, не є юридичною консультацією щодо конкретної ситуації та не враховує особливостей відповідних фактичних обставин.

Заступник Міністра

Олена ФЕРЕНС